

Posouzení diplomové práce Renaty Jedličkové „Učitelka matka“

Předložená práce řeší velmi zajímavou problematiku vzájemného ovlivňování role učitelky a role matky. Sleduje, jak a v čem se změnily přístupy vybraných paní učitelek poté, co se staly matkami a vychovávají vlastní děti a také, jak učitelství a práce s dětmi ovlivňuje výchovu vlastních dětí a přístup k rodině. Práce toto téma přesahuje.

Renata Jedličková vedla velmi zdařilé rozhovory se čtyřmi učitelkami, které mají vlastní děti školního věku. Rozhovory zachytily nejen otázky spojené s mateřstvím a učitelstvím, ale také další pohledy na osobní život, jeho dosavadní vývoj a plány do budoucna. Rozhovory se mi velmi líbily.

Tyto rozhovory autorka zpracovala nejprve jednotlivě, vždy podle stejných kategorií: klady a záporné stránky učitelství, zvládnutí, matka v roli učitelky, učitelka v roli matky a bilance. Přestože se tyto oblasti jeví jako poněkud ploché, ukazují vztahy mezi rodinným (vlastní děti) a profesionálním životem v širším kontextu vývoje profesního života a proměny vztahu k povolání.

Přes podobné styčné body (obhajoba prázdnin jako nutné relaxace), ukazuje předložená práce, že ovlivnění role matky a učitelky je velmi individuální záležitostí, která se může odrazit v nejrůznějších aspektech (pochopení pro rodiče žáků, kritika učitelky dcery atd.) a také se během života vyvíjí. Cítíme tu také vlivy rozdílného pojetí učitelství a celkového vztahu k povolání. Ten je u jednotlivých paní učitelek velmi různý od spokojenosti až k silnému odporu, zklamání a vyčerpání. Tato část práce je asi nejzajímavější. Působí velmi autenticky. Představuje současnou školu očima několika učitelek, poznamenanou jejich schopností se s profesí vyrovnávat a řešit přesahy soukromého života a povolání.

Na celku práce se odrazil především nedostatek času. Závěry jsou zajímavé, ale strohé, měly být propracovanější, jak na rovině hlubší teoretizace výsledků, tak textově, aby téma práce bylo opětovně uchopeno. Míra zobecnění je problematičtější. Poznatky z předchozích částí se tak trochu ztrácejí, případně vyznívají hluše a redundantně.

Také teoretická vstupní část by si zasloužila důkladnější tematické zpracování.

Diplomovou práci Renaty Jedličkové doporučuji k obhajobě a hodnotím ji jako dobrou.

Praha 5.5. 2007